

El fred i la calor

El llenguatge comú —que és el llenguatge bàsic o fonamental— correspon a una determinada visió del món que ens envolta. No del món tal com és, sinó tal com el percebem. El llenguatge científic, en canvi, format sobre el llenguatge comú, amb totes les modificacions i, especialment, addicions que ha calgut, intenta descriure el món tal com és o, si més no, tal com resulta ésser segons els estudis i les investigacions dels científics. Cal admetre, doncs, aquest dualisme, que té un reflex en certs termes que el llenguatge científic ha manllevat del llenguatge comú, als quals ha intentat donar un sentit precís, rigorós i delimitat, sense, però, que això hagi comportat invalidar el seu significat tradicional del llenguatge comú.

S'escau, de tant en tant, que algú, havent llegit o simplement fullejat, un tractat de física, fa el sensacional descobriment que el fred no existeix. I, en realitat, és així: físicament, només existeix la calor. En un cos que tingui una temperatura de dos graus hi ha menys calor que en un altre a trenta graus, però es tracta sempre de calor. I partint d'aquesta proposició científica, hom arriba a insinuar l'absurditat de frases com Fa molt de fred o bé Li fa més por el fred que la calor. Però qui fa aquestes afirmacions —en les quals és capaç d'encastellar-se en una sobretaula una mina animada— no té en compte el que hem dit: el doble valor d'un mot, considerat com a terme del llenguatge comú i del científic. I, en conseqüència, el Diccionari Fabra —i qualsevol diccionari de la llengua— recull dues definicions per al substantiu calor: la científica: «Forma d'energia (...) de la qual la temperatura representa la intensitat...», i la del llenguatge comú: «Sensació que experimenta el cos animal quan rep calor de l'exterior (oposat al fred); la calor en tant que produeix aquesta sensació». Les definicions del nom fred, en canvi, són únicament les del llenguatge usual: «Sensació produïda per la pèrdua de la calor. Temps fred; absència relativa de calor».

Veiem, doncs, que hi ha realment una oposició entre fred i calor: en tant que sensacions o percepcions, que constitueixen allò que, com hem dit, intenta representar o reflectir el llenguatge comú.

ALBERT JANE